

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
PRACE KOMISJI JĘZYKOZNAWCZEJ
TOM VI

ALICJA GACA

DIE SYNTAX
DER „KSIĘGA ELBLĄSKA”
EINE STRUKTURELLE STUDIE

WARSZAWA—POZNAŃ 1973

MAY 18 1974 STA

INHALTSVERZEICHNIS

Einführung	5
1. Problemstellung	5
2. Linguistische Information und die Identifizierungsfrage des Textes der KE	7
3. Relevanzproblematik der einzelnen sprachlichen Subsysteme	9
4. Synchronisches und konfrontatives Modell	14
I. Theoretische und methodische Voraussetzungen einer synchronischen Analyse der syntaktischen Struktur	17
1. Deduktiver und induktiver Standpunkt in der Aufstellung des syntaktischen Status des Textes	17
2. Relationale Beschreibung der syntaktischen Einheiten	20
A. Linguistische Implikationsmethode	20
B. Die Auffassung der syntaktischen Einheiten	21
C. Der Begriff der strukturellen Ausgangspositionen eines syntagmatischen Kontinuums	24
D. Richtung der Relation	29
3. Zur quantitativen linguistischen Analyse der syntaktischen Struktur	30
A. Formale und semantische Oppositionen	30
B. Syntaktische Informationen	32
C. Die Anwendbarkeit der quantitativen Analyse auf die sprachliche Identifizierungsprozedur der KE	36
II. Strukturelle Analyse des Inventars der Satzgefügetypen in der KE	41
1. Klassifizierung der Satzgefügetypen	41
2. Subkategorisierung der Nebensätze	44
3. <i>Das</i> -Sätze	45
4. Attributkonstruktionen	49
5. <i>Wen(ne)</i> -Sätze	61
6. <i>Ab</i> -Sätze	65
III. Relevanz, Redundanz und Distinktivität der formalen Ausdrucksmittel für die Konstituierung einer syntaktischen Konstruktion	67
1. Relevanz und Redundanz der formalen Ausdrucksmittel für die Konstituierung der attributiven Relation	67
A. Distribution der konstitutiven Elemente	70
B. Die Regel der konstanten Relation der konstitutiven Elemente einer attributiven Relation	80
C. Die Aufstellung der syntaktischen Hierarchie der Attributkonstruktionen	82
2. Formalisierungsgrad und Anwendungsbereich der einzelnen Satzgefügetypen	89
A. Ergänzungssätze (<i>Das</i> -, <i>Ab</i> -Sätze)	89
B. Angabesätze	91
C. Attributsätze	93
3. Schlüsse auf den Formalisierungsgrad und Anwendungsbereich der syntaktischen Konstruktionen	96
IV. Strukturierungseigentümlichkeiten des Sprachmaterials in der KE	100
1. Integration der Sätze zu einem komplexen Satzgefüge	100
A. Hypotaxe	101
B. Parataxe	103
C. Periodizität	104

D. Implikation -- Linearität (Determinations- und Distributionsrichtung) . . .	105
2. Schlüsse auf die Strukturierung seigentümlichkeiten des Sprachmaterials in der KE	113
3. Integration des Textes (Rekurrenztypen)	119
A. Referentielle Textkonstituenten	120
B. Expressive Textkonstituenten	123
4. Schlüsse auf die strukturelle und semantische Determiniertheit der sprachlichen Kommunikation im Sprachkorpus der KE	132
Zusammenfassung	134
Literaturverzeichnis	138

Das älteste polnische
von J. Matuszewski
wurde, gehört zu der
Rechts. In der ziemlich
am Denkmal geschaf
folgende Fragen konze

Die Ansichten der
verhältnisse Polens g
führt zu Divergenzen
thetische Art und W
Denkmals hauptsäch
Deutschen Ordens im
Genese. Auch hinsich
über eine indirekte,
Abweichungen, so daß
bis Anfang des 15. J
KE einen polnischen
zufriedenstellender W

Fassen wir die Er
sich Folgendes: a) Die
der genetischen und
gewissen Wahrschein
grund mehr oder we
sind. Es sind subjekt
solange nicht reduzie

¹ J. MATUSZEWSKI,
die abgekürzte Form K
Lautstand des Ältesten I
V, und E. VOLCKMANN, J
1869. Das Denkmal ist
Namen des Besitzers der
Recht mit der Jahreszah
unter der Ordensherrsch
Deutsch-Preußisches Vo

² Siehe J. MATUSZE

³ Vgl. J. MATUSZE

⁴ Ibidem, S. 71 ff.

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
PRACE KOMISJI JĘZYKÓZNAWCZEJ
TOM VII

URSZULA WIECZOREK-PRABUCKA

PROGRAMMED INSTRUCTION
— OF FOREIGN LANGUAGE
IN THE USA

POZNAŃ 1974

Contents

Introduction	3
Acknowledgments	3
1. UTILITY AND APPLICATION OF PROGRAMMED INSTRUCTION TO FOREIGN LANGUAGES	6
1.1. Programmed instruction	6
1.2. Programmed instruction and foreign language teaching	11
1.3. Merits of a program	14
1.4. Usefulness of programmed instruction	16
1.5. Application and administration of programs	19
1.6. Teacher's role	23
1.7. Results and evaluation	26
2. PROGRAMMING FOREIGN LANGUAGES	32
2.1. Developing a foreign language program	32
2.2. Programmed textbook	43
2.3. Mechanical equipment	49
2.4. Programming techniques	56
2.5. Responses	62
2.6. Instructions in the program	64
2.7. Meaning	66
2.8. Use of translation	71
2.9. Motivation	73
2.10. Comments	78
3. PROGRAMMED INSTRUCTION AND THE FOREIGN LANGUAGE SKILLS	81
3.1. Programmed instruction and the teaching of pronunciation	81
3.2. The problem of grammar	92
3.3. Teaching foreign languages for communication	99
3.4. Reading and writing	105
3.5. Programmed instruction and the teaching of English as a foreign language	111
3.6. Some critical remarks	118
4. CONCLUDING REMARKS	128
4.1. Summary of research	128
4.2. Suggestions for future development	132
BIBLIOGRAPHY	138

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
PRACE KOMISJI JĘZYKOZNAWCZEJ
TOM VIII

WŁADYSŁAWA DEMBECKA

SŁOWOTWÓRSTWO CZASOWNIKÓW
W GWARACH POŁUDNIOWEJ WIELKOPOLSKI

POZNAŃ 1977

Spis mapek i tabel	6
Skróty nazw miejscowości, powiatów i symbole	7
Skróty bibliograficzne	8
WSTĘP	11
STAN BADAŃ NAD SŁOWOTWÓRSTWEM CZASOWNIKÓW POLSKICH	14
DERYWACJA PRZYROSTKOWA	17
I. CZASOWNIKI ODRZECZOWNIKOWE	17
A. Formant -ić	17
B. Formant -eć (-'eję, -'ejesz oraz -'ę, -isz // -ysz) .	19
C. Formant -ować	21
D. Formant -ać (-ám, -ász oraz -'ę, -'esz)	23
E. Formant -nąć	24
II. CZASOWNIKI ODPRZYMIOTNIKOWE	25
A. Formant -eć (-'eję -'ejesz)	25
B. Formant -ić (-'ę, -isz)	26
C. Formant -nąć (-nę, -niesz)	28
D. Formant -ać (-ám, -ász)	29
E. Formant -ować	29
III. INNE CZASOWNIKI POCHODZENIA NIEWERBALNEGO	30
A. Czasowniki odliczebnikowe	30
B. Czasowniki odprzysłówkowe	30
C. Czasowniki odzaimkowe	31
IV. CZASOWNIKI DŹWIĘKONAŚLADOWCZE	31
A. Formant -ać (-ám, -ász // -'ę, -'esz)	32
B. Formant -nąć	38
C. Formant -eć	39
D. Formant -ić	39
E. Formant -ować	39
V. CZASOWNIKI POWSTAŁE PRZEZ ASYMILACJE PNI OBCYCH	40
A. Formant -ować	40
B. Formant -ać	42
C. Formant -ić	42
D. Formant -nąć	43
E. Formant -eć	43

ODCZASOWNIKOWE SŁOWOTWÓRCZE FORMY CZASOWNIKÓW	44
I. Bezokolicznik	44
II. Rozkaznik	45
III. Formy warunkowe	49
IV. Imiesłowy	49
A. Imiesłów czynny, przeszły na -ł	49
B. Imiesłów przymiotnikowy bierny przeszły na -n-	61
C. Imiesłów przymiotnikowy bierny przeszły na -t-	62
D. Imiesłów bierny czasu teraźniejszego na -my, -omy	65
E. Imiesłowy czynne, współczesne na -ący, -ęcy, -ąco	66
V. Przyrostki słowa osobowego określające rodzaj czynności .	68
A. Formant -a-	69
B. Formanty -aja-, -aje-, -oje-, -eje-	73
C. Formanty z elementem -wa-	75
D. Formant -ną-	82
E. Formant -i-	83
F. Formant -e-	84
G. Formanty rozszerzone	84
FUNKCJE SŁOWOTWÓRCZE POSZCZEGÓLNYCH FORMANTÓW	86
I. Funkcje formantu -a-	86
II. Funkcje Formantu -i-	87
III. Funkcje formantu -wa-	88
IV. Funkcje formantu -ną-	89
V. Funkcje formantu -e-	89
DERYWACJA PRZEDROSTKOWA	91
I. Funkcje słowotwórcze formantu po-	92
II. Funkcje słowotwórcze formantu na-	109
III. Funkcje słowotwórcze formantu do-	118
IV. Funkcje słowotwórcze formantów z-, s-	121
V. Funkcje słowotwórcze formantu za-	124
VI. Funkcje słowotwórcze formantu wy-	127
VII. Funkcje słowotwórcze formantu prze-	129
VIII. Funkcje słowotwórcze formantu u-	131
IX. Funkcje słowotwórcze formantu przy-	133
X. Funkcje słowotwórcze formantu o-	135
XI. Funkcje słowotwórcze formantu ob-	136
XII. Funkcje słowotwórcze formantu od-, ot-	138

XIII. Funkcje słowotwórcze
XIV. Funkcje słowotwórcze
XV. Funkcje słowotwórcze
XVI. Funkcje słowotwórcze
XVII. Funkcje słowotwórcze
XVIII. Funkcje słowotwórcze
XIX. Inne szczątki prz.
CZASOWNIKI ZŁOŻONE I Z
WSPÓLNE CECHY SŁOWOTWÓ
MACJI PRZEDROSTKOWYCH
ODRĘBNOŚCI W STOSUNKU
ZAKOŃCZENIE
BIBLIOGRAFIA
SUMMARY - Verb-formati
MAPY Nr 1-14

.....	44	XIII. Funkcje słowotwórcze formantu roz-	140
.....	44	XIV. Funkcje słowotwórcze formantu w-	143
.....	45	XV. Funkcje słowotwórcze formantu pod-	144
.....	49	XVI. Funkcje słowotwórcze formantu wz-	146
.....	49	XVII. Funkcje słowotwórcze formantu nad-	147
.....	49	XVIII. Funkcje słowotwórcze formantu przed-	148
zły na -n-	61	XIX. Inne szczątki przedrostków wn-, zeń-	149
zły na -t-	62	CZASOWNIKI ZŁOŻONE I ZROSTY	149
na -my, -omy	65	WSPÓLNE CECZY SŁOWOTWÓRCZE, ZNACZENIE I ZASIĘG GEOGRAFICZNY FOR-	
y, -ęcy, -ąco	66	MACJI PRZEDROSTKOWYCH	150
rodzaj czynności .	68	ODRĘBNOŚCI W STOSUNKU DO JĘZYKA LITERACKIEGO	155
.....	69	ZAKOŃCZENIE	157
.....	73	BIBLIOGRAFIA	160
.....	75	SUMMARY - Verb-formation in the dialects of southern Great Poland	168
.....	82	MAPY Nr 1-14	170
.....	83		
.....	84		
.....	84		
.....	86		
.....	86		
.....	87		
.....	88		
.....	89		
.....	89		
.....	91		
.....	92		
.....	109		
.....	118		
.....	121		
.....	124		
.....	127		
.....	129		
.....	131		
.....	133		
.....	135		
.....	136		
.....	138		

111m 1456V7

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
PRACE KOMISJI JĘZYKOZNAWCZEJ
TOM IX — ZESZYT 3

ZENON SOBIERAJSKI

ATLAS POLSKICH GWAR SPISKICH
NA TERENIE POLSKI I CZECHOSŁOWACJI

IV

WARSZAWA—POZNAŃ 1977
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

	pulos
	pulo's
	puloš
	pulor
	pulok II pulos
	pulok
	pulak
	indyk
	nie pytano
	typ pulor (-orz)
	typ pulok (-ak)

	gowały (gowały gowały)
	gówec (gówec)
	gówec II gada
	drobno gowały
	gada
	gada II gążina
	gażina (gażina)
	gładina
	litfa
	typ gadzina
	typ gowiedz

SPIS TREŚCI

<i>Wstęp</i>	3
KOMENTARZE DO MAP	5
Kontynuanty stpol. spółgłosek szczelinowych w wyrazach:	
301. Szczaw i synonimy	5
302. Dopelniaacz od wyrazu <i>szczaw</i>	6
303. <i>Ćwierć</i>	6
304. <i>Żebro</i>	7
305. <i>Brzuch</i>	8
306. <i>Groch, grochu</i>	8
307. Partykuła rozkaźnikowa <i>niech</i>	9
308. <i>Dwóch (braci)</i>	9
309. <i>Trzech</i>	10
310. <i>Czterech</i>	11
Grupy spółgłoskowe w wyrazach:	
311. <i>Chwała</i>	12
312. <i>Chwast i synonimy</i>	13
313. <i>Chwila</i>	14
314. <i>Kwiatek</i>	15
315. <i>Twardy</i>	15
316. <i>Łza i synonimy</i>	16
317. <i>Pluca; sroka</i>	17
318. <i>Lekki</i>	18
319. <i>Lżejszy</i>	19
320. <i>Czereśnia (trześnia)</i>	20
321. <i>Pastwisko</i>	20
322. <i>Gazdowstwo „gospodarstwo”</i>	21
323. <i>Szczur</i>	22
324. <i>Pchła</i>	23
325. <i>Płoszczyca „pluskwa”</i>	24
326. <i>Plachta</i>	25
327. <i>Nikt, nikogo</i>	26
328. <i>Wdowa</i>	27
329. <i>Zasłonić</i>	28
330. <i>Tchórz</i>	29
331. Dopelniaacz liczby pojedynczej od wyrazu <i>tchórz</i>	29
332. <i>Jeść</i>	30
333. <i>Garść</i>	30
334. <i>Sierść</i>	31
335. <i>Szczecina i synonimy</i>	32
336. <i>Rdzeń</i>	32
337. <i>Bardzo</i>	33

Inne zagadnienia fonetyczne:

338. <i>Grabie</i>	34
339. <i>Kielbasa</i>	35

Morfologia

340. <i>Topola</i>	35
341. <i>Pościel „łóżko” i dopełniacz liczby pojedynczej</i>	37
342. <i>Dopełniacz od wyrazu krew</i>	37
343. <i>Mianownik liczby mnogiej od wyrazu brat</i>	37
344. <i>Mianownik liczby mnogiej od wyrazu ucho</i>	38
345. <i>Ci (dobrzy) chłopcy byli</i>	38
346. <i>Te baby były</i>	39
347. <i>Dwie krowy</i>	39
348. <i>Dwadzieścia</i>	40
349. <i>Pięciu</i>	41
350. <i>Sześciu</i>	41
351. <i>Siedmiu</i>	42
352. <i>Ośmiu</i>	42
353. <i>Przyjdę</i>	42
354. <i>Kopię</i>	43
355. <i>Sypię (suję)</i>	43
356. <i>Biorę, wiozę</i>	44
357. <i>Bierzesz, bierzecie; wieszysz, wieziecie</i>	44
358. <i>Trę, trzemy</i>	45
359. <i>Trzesz, trzecie</i>	46
360. <i>Trą (3. osoba liczby mnogiej)</i>	46
361. <i>Trzymam</i>	47
362. <i>Trzymamy</i>	47
363. <i>Trzymają</i>	47
364. <i>Jestem (młody)</i>	48
365. <i>Jesteś (młody)</i>	49
366. <i>Jesteśmy (młodzi)</i>	50
367. <i>Byłem</i>	50
368. <i>Byłeś</i>	51
369. <i>Byliśmy</i>	51
370. <i>Byliście</i>	52
371. <i>Mogłem</i>	52
372. <i>Mogłam</i>	53
373. <i>Przyniosłem</i>	53
374. <i>Przyniosłam</i>	53
375. <i>Wziąłem</i>	54
376. <i>Zrobiłem</i>	54
377. <i>Tak zrobiłem</i>	54
378. <i>Nikogo nie widziałem</i>	55
379. <i>Poszedł</i>	56
380. <i>Kazali</i>	56
381. <i>Obiecali</i>	57
382. <i>Zawieziony</i>	57
383. <i>Zaniesiony</i>	58
384. <i>Kupować</i>	58

385. <i>Okop</i>
386. <i>Pójd.</i>
387. <i>Zawi</i>
388. <i>Zani</i>
389. <i>Będe</i>
390. <i>Będe</i>
391. <i>Będe</i>
392. <i>Inny</i>
393. <i>Króc</i>
Mapy wyrazów
394. <i>Kość</i>
395. <i>Lydk</i>
396. <i>Udo</i>
397. <i>Grdy</i>
398. <i>Kogu</i>
399. <i>Indy</i>
400. <i>Drób</i>

ZWIĄZKI JĘZYKOWE

- A. Związki spółgłoskowe
B. Związki spółgłoskowe

WPŁYWY INNE

- A. Wpływy słownotwórcze
B. Wpływy słownotwórcze
C. Wpływy ułożeniowe
D. Wpływy wyrazotwórcze

Indeks wyrazów
Mapy nr 301 -

34	385. <i>Okopywać</i>	59
35	386. <i>Pójdź „chodź”</i>	59
	387. <i>Zawieźmy</i>	60
	388. <i>Zanieśmy</i>	60
	389. <i>Będę robił</i>	61
35	390. <i>Będę robiła</i>	62
37	391. <i>Będziemy robili</i>	62
37	392. <i>Inny</i>	63
37	393. <i>Krócej</i> (stopień wyższy od <i>krótka</i>)	64
38	Mapy wyrazowe	
38	394. <i>Kość grzbietowa</i> u człowieka	65
39	395. <i>Łydka</i> i synonimy	66
39	396. <i>Udo</i>	67
40	397. <i>Grdyka</i>	68
41	398. <i>Kogut</i>	69
41	399. <i>Indyk</i>	70
42	400. <i>Drób</i>	71

ZWIĄZKI JĘZYKOWE SPISZU Z PODHAŁEM I ZIEMIĄ SĄDECKĄ

43	A. Związki spisko-podhalańskie	72
43	B. Związki spisko-sądeckie	73

WPŁYWY INNYCH JĘZYKÓW NA POLSKIE GWARY SPISKIE

46	A. Wpływy słowackie	73
46	B. Wpływy słowackie lub ukraińskie	73
47	C. Wpływy ukraińskie	73
47	D. Wpływy węgierskie	76

49	Indeks wyrazów zmapowanych	77
50	Mapy nr 301 - 400	79

. . . . 34
 35
 35
 37
 37
 37
 38
 38
 39
 39
 40
 41
 41
 42
 42
 42
 43
 43
 44
 44
 45
 46
 46
 47
 47
 47
 48
 49
 50
 50
 51
 51
 52
 52
 53
 53
 53
 54
 54
 54
 55
 56
 56
 57
 57
 58
 58

7124
film
POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
PRACE KOMISJI JĘZYKOZNAWCZEJ

TOM X

HONORATA SKOCZYLAS-STAWSKA

FONETYKA W GWARACH
DAWNEJ ZIEMI WIELUŃSKIEJ

WARSZAWA-POZNAŃ 1977

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

SPIS TREŚCI

AKCENT

SYSTEM FONOLOGIC

A. System wokalic
B. System konson

STOSUNEK GWAR I
DO DIALEKTÓW SA

Cechy małopolskie
Cechy śląskie . .
Cechy wielkopolsk
Cechy małopolsko
Cechy małopolsko
Cechy śląsko-wiell
Cechy małopolsko
Cechy centralnopo

BIBLIOGRAFIA . .

WYKAZ MAPEK .

MAPKI 1-133 . . .

INDEKS WYRAZÓW . .

STRESZCZENIE FRANCU

WSTĘP	3
Stan badań nad gwarami dawnej ziemi wieluńskiej	3
Metoda pracy	4
Wykaz zbadanych wsi w układzie alfabetycznym	6
Wykaz skrótów	7
Mapki: Ziemia wieluńska oraz Siatka punktów badawczych	8-9
WOKALIZM	10
A. Samogłoski ustne	10
Samogłoska <i>a</i>	10
<i>a</i> ścieśnione	12
Samogłoska <i>o</i>	17
<i>o</i> ścieśnione	21
Samogłoska <i>u</i>	24
Samogłoska <i>e</i>	25
<i>e</i> ścieśnione	35
Samogłoska <i>y</i>	39
Samogłoski w nagłosie	44
B. Samogłoski nosowe	48
Wartość ustna	48
Wartość nosowa	49
Samogłoski nosowe w wygłosie	50
Brak nosowości	52
Nosowość wtórna	53
Zakres samogłosek nosowych	55
KONSONANTYZM	56
Spółgłoski wargowe i wargowo-zębowe	56
Spółgłoski przedniojęzykowo-zębowe	61
Spółgłoski przedniojęzykowo-dziąsłowe	73
Spółgłoski średniojęzykowe	83
Spółgłoski tylnojęzykowe	88
GRUPY SPÓŁGŁOSKOWE	102
Asymilacje	102
Dysymilacje	103
Grupy <i>*śf</i> , <i>*zf</i> , <i>*żf</i>	104
Upraszczenie grup spółgłoskowych	106
Skracanie wyrazów	107
Metateza	108

..... 3
..... 3
..... 4
..... 6
..... 7
h 8-9
..... 10
..... 10
..... 10
..... 12
..... 17
..... 21
..... 24
..... 25
..... 35
..... 39
..... 44
..... 48
..... 48
..... 49
..... 50
..... 52
..... 53
..... 55
..... 56
..... 56
..... 61
..... 73
..... 83
..... 88
..... 102
..... 102
..... 103
..... 104
..... 106
..... 107
..... 108

	221
AKCENT	110
SYSTEM FONOLOGICZNY	112
A. System wokaliczny	112
B. System konsonantyczny	117
STOSUNEK GWAR DAWNEJ ZIEMI WIELUŃSKIEJ	
DO DIALEKTÓW SĄSIEDNICH	121
Cechy małopolskie	121
Cechy śląskie	122
Cechy wielkopolskie	123
Cechy małopolsko-śląskie	124
Cechy małopolsko-wielkopolskie	125
Cechy śląsko-wielkopolskie	125
Cechy małopolsko-śląsko-wielkopolskie	125
Cechy centralnopolskie	126
BIBLIOGRAFIA	127
WYKAZ MAPEK	131
MAPKI 1-133	133
INDEKS WYRAZÓW	200
STRESZCZENIE FRANCUSKIE	216

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
PRACE KOMISJI JĘZYKOZNAWCZEJ
TOM XI

TADEUSZ ZDANCEWICZ

MAZURZĄCE GWARY SUWALSKIE

Część I

GWAROWE CECHY POLSKIE
(FONETYKA, SŁOWOTWÓRSTWO)

WARSZAWA — POZNAŃ 1980

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

źnego układu geograficznego
o braku geografii przesądzała
iałów wymagających jeszcze

spółczesnego układu geografi-
dnictwa na badanym terenie
adniczych należy stwierdzić,
ółzależność przebiegu granic
z granicami regionów osad-

strzeniających się od zachodu
wyraźną zbieżność zasięgów
adniczych dowspudzko-prze-
pochylenia samogłosek noso-
grupy *tl-*, formant *-ak* w na-
Dla następnych czterech pol-
terenu widać wyraźną współ-
intensywnej ekspansji żywiołu
jącą zachodnią część regionu
że regionu jeleniewsko-suwał-
icznie przekraczając północną
amedułów wigierskich) oraz
w części południowej nato-
owskiego (przejście *ra-* w *re-*,
nowa typu *śfat*, uproszczenie
awiska gwarowe reprezentują
lejące stopnie natężenia eks-
i centralnego kompleksu dóbr
omego w dopełniaczu l. mn.)
na części zachodnie regionów
i nadnecko-biebrzański (zanik
nego *i* w *ŕ*), 3) także na środ-
ymowa grup *-ir-*, *-yr-*), 4) nie-
sadniczego żywiołu polskiego
ia).

z zakresu fleksji i ewentualnie
d południowego wschodu cech
nego wschodu cech litewskich
itaj współzależności. Na pełną
i zagadnień musimy poczekać
ie także wyposażona w komplet
geografii gwarowych zjawisk
ganym stopniu geografie osad-

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
WYKAZ SKRÓTÓW NAZW MIEJSCOWOŚCI	24
I. FONETYKA	27
A. Samogłoski	27
B. Spółgłoski	53
II. SŁOWOTWÓRSTWO	86
A. Rzeczowniki	86
B. Przymiotniki	110
C. Imiesłowy przymiotnikowe	119
D. Zaimki	120
E. Liczebniki	120
F. Przysłówki	121
G. Czasowniki	123
H. Spójniki	126
PODSUMOWANIE CZĘŚCI I	127

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK

WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY

PRACE KOMISJI JĘZYKOZNAWCZEJ

TOM XII

WALDEMAR TŁOKIŃSKI

GRAMATYKALIZACJA W KODZIE WERBALNYM

STUDIA PSYCHOLINGWISTYCZNE

WARSZAWA-POZNAŃ 1979

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

the order value in the performance of cognitive functions and 2) the de-

in a programme largely depends on coding. In our studies involving this that non-grammatical expressions are not so much by a deficient information. Disorders in self — word forming by an absence of an exact programming processes.

process of grammaticalization re-programme. Grammaticalization becomes speech is a form of encoding in the analytical (deductive) code is realized: the class value, categoricity. The synthetic (inductive) way, that is, from the lexical to on the principle of a reversal of possible to retain a homogeneous says as well as to interpret a difficulty in the process terms. Another between the grammaticalization and titution. It can be easily observed on a student lacks a proper knowledge possible, in order to participate analytical control and uses its strategy the code substitution in the forming. The resulting text, however, is language. This fact can be in the code substitution occurs in the analytical strategy takes over then the synthetic code together de, manifesting in this way a complex result a new hierarchy is formed complexities of errors committed strategy of the analytical code condensed instead of the synthetic code

so helps to explain awkwardness sentence matrix at the stage of forming an utterance to begin from forming a linear representation, creatational fulfilling of the sentence matically consistent but artificial. ive that it can determine a choice ix itself.

study code strategies formulate terms preserving, at the same ramme and common for the both relations between kinds of codes help in the explanation of psychomrmance.

INDEKS NAZWISK

Achutina T. W. 8, 10	Figas J. 56
Allport G. 74	Fischer S. 25, 26
Alspach E. M. 25	Fries H. 71, 74
Ampel T. 22	Fox Ch. 25, 26, 29
Arnaud J. 41	Frydrychowicz S. 35, 42, 44, 46
Artiemow W. A. 14	
Atajan E. R. 19	Galpieri P. J. 24
Ayuriaguerra J. 30	Gardner H. 31, 32
	Gazzaniga M. S. 35
Bainduraszwili A. G. 26, 27, 29, 69, 74, 76, 77, 82, 85	Gerrein J. 25
Barber J. 30, 32	Glozman Z. M. 39, 40
Barton M. 30	Goldstein K. 30
Beccari R. 41	Gołowin B. N. 18, 19
Benton A. L. 30	Goodglas H. 30
Berman I. M. 58	
Bever T. 7	Halliday M. 18
Birdwhistell R. L. 82	Hatfield F. M. 30, 31, 32
Bisiach E. 30	Hebb D. O. 69
Black A. 74	Hecaen H. 30, 83
Blumstein S. 30	Heinz A. 36, 37
Bouton C. P. 47, 59	Hjemslev L. 14, 84
Bregman A. 25	Hockett Ch. F. 51, 52
Breschi F. 41	Holmes J. M. 35
Broadbent D. E. 38	Horowitz A. 74
Brookshire R. H. 30	Howard D. 30, 31, 32
Brown R. 30, 36, 52, 74, 76	Howes D. 30
Butters N. 25	Hyde M. 30
Caplan D. 35	Irwin F. W. 25, 26
Caramazza A. 51	
Cermak L. S. 25	Jackson J. H. 35
Chomsky N. 68	Jakobovits L. A. 39
Cwietkowska L. S. 30, 31, 39, 40	Jeannerod M. 83
	Jones C. 30, 32
Darley F. 30, 31	
Davis R. 25, 26	Kanungo R. N. 39
Dilling-Ostrowska E. 41	Kellar L. 35
Dokulil M. 18, 22	Keczhuaszwili G. N. 38
Doroszewski W. 67	Kimura D. 83
Dridze T. M. 92	Koenigsknecht R. A. 30
	Komincz L. 67
Ebbinghaus H. 27	Konorski J. 30
English G. 25	Korotkow N. N. 18
	Korsakow S. S. 25
	Kruszelnicka K. C. 10

- Kuligowska E. 82
 Kurcz I. 76
 Kuryłowicz J. 18

 Lambert W. E. 39, 69
 Lang M. 30
 Leader B. 30
 Leontjew A. A. 7, 8, 18
 Locke S. 35
 Lomas J. 83

 Luria A. R. 8, 11, 16, 24, 25, 31
 Łuszczichina I. M. 33

 Marshall J. C. 33, 35
 Marton W. 45, 58
 Maruszewski M. 30, 39
 Mathesius V. 10
 Mauer S. M. 39
 McNeill D. 30, 68
 Mielczuk I. A. 6
 Milewski T. 18
 Miller G. A. 69
 Misz H. 10, 11, 20, 21, 22, 23, 24, 59, 85
 Morton J. 30, 32
 Myerson R. 51

 Newcombe F. 33
 Newland E. 25, 26
 Nielsen I. M. 30
 Nowak M. 55
 Nowakowska M. 39

 Oldfield R. C. 30
 Osgood C. E. 39

 Panfilow W. Z. 18
 Piaget J. 32
 Podraza B. L. 30, 31

 Ribiere G. 41
 Rich S. 74

 Rjabowa T. W. 8, 10
 Rochford G. 30
 Rogalińska S. 69, 72, 76, 77, 81

 Schlesinger I. M. 68
 Sinclair de Zwart H. 46
 Skalička V. 35
 Slobin D. I. 46
 Smith F. 69
 Smith K. C. 30
 Sperry R. W. 35
 Spreen O. 30
 Szober S. 10
 Sztern A. S. 8, 10
 Szumska J. 82
 Suci G. J. 39

 Tannenbaum P. H. 39
 Taylor I. 76
 Tłokiński W. 10, 22, 34, 46, 47,
 53, 59, 60
 Tsuru S. 71, 72, 74
 Tucker G. R. 69

 Urrea D. 30
 Uznadze D. N. 25, 38

 Van Allen M. W. 30

 West J. 30
 Wiegel-Crump C. 30
 Wilcoxon F. 76
 Williams M. 30
 Wingfield A. 30
 Wygotski L. S. 7, 8, 9, 10, 59, 84

 Zabrocki L. 5, 6, 14, 15, 84
 Zarębina M. 41
 Zurif E. B. 51

 Zinkin N. I. 13
 Zuchowska M. 47

OD AUTORA

1. KODEMATYKA PROGNI

1.1. Rodzaje kodów wej

1.2. Rodzaje programów

1.3. Kod a program .

1.4. Zakres kodowalność

1.5. Cybernetyczny chara

2. KODOWALNOŚĆ GRAI

2.1. Semantyka gramaty

2.2. Psycholingwistyczny

2.3. Gramatyzacja a

2.4. Pragmatyczny aspek

2.5. Filogeneza czy ont

PODSUMOWANIE .

BIBLIOGRAFIA

GRAMMATICALISATION

LINGUISTIC STUDIES

INDEKS NAZWISK .

a T. W. 8, 10
rd G. 30
iska S. 69, 72, 76, 77, 81

nger I. M. 68
de Zwart H. 46

a V. 35
D. I. 46

F. 69
K. C. 30
R. W. 35
O. 30

S. 10
A. S. 8, 10
a J. 82
J. 39

baum P. H. 39
I. 76
i W. 10, 22, 34, 46, 47,
59, 60
i. 71, 72, 74
G. R. 69

D. 30
e D. N. 25, 38

len M. W. 30

30
Crump C. 30
on F. 76
is M. 30
ld A. 30
ki L. S. 7, 8, 9, 10, 59, 84

ti L. 5, 6, 14, 15, 84
a M. 41
B. 51

N. I. 13
ska M. 47

SPIS TREŚCI

OD AUTORA	3
1. KODEMATYKA PROGRAMU	
1.1. Rodzaje kodów werbalnych. Relacje międzykodowe	5
1.2. Rodzaje programów	6
1.3. Kod a program	11
1.4. Zakres kodowalności werbalnej	13
1.5. Cybernetyczny charakter kodowalności	14
2. KODOWALNOŚĆ GRAMATYCZNA	
2.1. Semantyka gramatyczna	18
2.2. Psycholingwistyczny obraz matrycy słowa	24
2.3. Gramatyzacja a rodzaje kodów	51
2.4. Pragmatyczny aspekt optymalizacji kodowania werbalnego	59
2.5. Filogeneza czy ontogeneza gramatyki?	68
PODSUMOWANIE	84
BIBLIOGRAFIA	89
GRAMMATICALISATION IN THE VERBAL CODE. PSYCHO-	
LINGUISTIC STUDIES	94
INDEKS NAZWISK	97

Cat. Pol.

POZNAŃSKIE TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ NAUK
WYDZIAŁ FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY
PRACE KOMISJI JĘZYKOZNAWCZEJ
TOM XIII

ZYGMUNT ZAGÓRSKI

STUDIA NAD ROZWOJEM
JĘZYKOZNAWSTWA POLSKIEGO
OD KOŃCA XVIII WIEKU DO ROKU 1918
(ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM WIELKOPOLSKI)

WARSZAWA-POZNAŃ 1981
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

SPIS TREŚCI

I. UWAGI WSTĘPNE	3
II. MOWA, JĘZYK. GRAMATYKA	8
III. RELACJA GŁOSKA : LITERA. PODZIAŁY I OPISY GŁOSEK	22
IV. ZĘ SŁOWOTWÓRSTWA	46
V. PODZIAŁY I OPISY FLEKSYJNE	52
1. PODZIAŁY RZECZOWNIKÓW NA DEKLINACJE . .	52
2. PODZIAŁY CZASOWNIKÓW NA KONIUGACJE. CZA- SY. TRYBY	58
VI. PODZIAŁY I OPISY SKŁADNIOWE	73
VII. PODZIAŁY WYRAZÓW NA KLASY (NA TZW. CZĘŚCI MOWY)	105
VIII. POPRAWNOŚĆ JĘZYKOWA	124
IX. UWAGI OGÓLNE	141
SPIS TYCH CYTOWANYCH PUBLIKACJI, KTÓRYCH TYTUŁY PODANO W SKRÓCIE	150
STRESZCZENIE W JĘZYKU ANGIELSKIM	154